

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY Y DUTXA

AGUSTI CASANOVAS
Cotxes a tots los trens — Plassa de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES
SERVEY DE GRAN LLUIMENT
— PERA BANQUETS.

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA
Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida illuminació.--Servey esmerat.--Cuyna selecta.--Perruqueria y banys.

LO CARACTER DELS CATALANS

La generalitat de les persones que's fixen en lo caràcter especial dels catalans, sense ocupar-se de averiguar lo com y'l per que d'aquest caràcter, troben a faltar en nosaltres certes qualitats propies entre'ls fills de les altres terres. Ens acusen d'egoistes, precisament perquè som enemics de perdre'l temps en futeses y perquè dediquem gran part de la nostra vida al treball, únic secret de nostres avensos.

Deixant, doncs, apart la tasca de provar que Catalunya ho pod esser tot menys egoista, passarem a l'examen d'aquella mania que sofreixen los desconexadors de Catalunya y la judiquen equivocadament. No passa un dia sense que sentim dir, ja en boca d'un individu vulgar, ja en boca de persones que semblen tenir certa cultura: "Oh, Catalunya, es la regió més avensada d'Espanya; Barcelona seria per sí mateixa la primera ciutat del regne, si Madrid no fos la Cort; emprò aqueixos malefets catalans son incorregibles. Sempre atents a son negoci, y tossuts en sa mania egoista; no hi ha qui'ls assimili ab lo total del reste d'Espanya. Després, aqueixa llengua xocant y enrevessada que parlen constantment ab menyspreu de nostra hermosa llengua castellana"... En fi, poc falta pera que'ns diguin "selvatges testaruts". Si aquestes persones pensessin una mica lo cas y estiguessin dotades de reflexió llògica compendrien desseguida que no es possible que un poble pugui esser a un mateix temps civilisat y selvatge; reflexionarien que quan se presenten en un cas dos fenòmens junts, es que hi ha alguna relació d'existència entre l'un y l'altre, es que'ls dos son causa y efecte y no poden existir separats. Si Catalunya està més avensada que'l restant de les demés provincies, per quelcom serà, y si Catalunya, ademés d'aquesta qualitat distingida, presenta altra de caràcter, no hi ha dubte que aquest caràcter es la

clau del secret que promou los avensos de Catalunya.

Celebren ab la major bona fe los progresos de Catalunya, emprò los hi sab greu ses especialitats de condició.

¿Com es possible que un poble progressi sense esser treballador, viril y sobri? Y ¿com es possible que un poble treballador, viril y sobri pugui dedicar lo temps a divagacions y càbales polítiques, plaers enervants y purs exercicis de llenguatge ont se malmet tot lo temps en discursos, fins a no quedar un minut pera emplearlo en obres? Doncs precisament per això son los catalans com son, y per això estan tan avensats.

Altre error hi ha en la manera de judicar als catalans, error en que han caigut fins persones de cultura. En vista de que Catalunya es una regió eminentment industrial, l'han comparat ab Anglaterra y ls Estats Units, y com aquestes dues nacions no's distingeixen pel seu tirat a les belles arts, d'aquí han vingut a treure la conseqüència que Catalunya té d'esser refractaria a les belles arts. Los que tal han pensat y deduít no atinen en que Catalunya es un poble de rassa llatina. La rassa llatina porta en ses venes lo foc de l'art, y ont se vulla que estigui y qualsevol que sigui la seva ocupació especial, no pod menys de rendir culte a aquesta segona religió dels sentits que se'n diu Bell, y que serveix d'ornament a la verdadera religió del esperit.

L'amor que professem los catalans a l'art y a la bellesa en general, ni tan sols es discutible. Se parli de música, d'esculptura, de pintura, d'arquitectura y literatura: no hi ha cap regió que l'aventatgi. Barcelona compta ab lo primer teatre d'Espanya, ont hi acudeixen les millors companyies d'òpera, y aquest teatre ha prosperat sonsé cap subvenció del Estat. De lo general y extès que es entre'l poble de Catalunya lo culte a la música, ne tenim proves evidents ab les infinites societats corals y les agrupacions orfeòniques.

Barcelona y Catalunya tota,

compta ab edificis antics y moderns que posen molt alt lo mérit y la inspiració de nostres arquitectes. De pintura y esculptura no diem res. Un crític molt autorisat confessá que la esculptura espanyola es casi exclusivament catalana. Y en quant a dibuixants, cap necessitat hi ha de nomenarlos perquè tots sabem que tenim artistes de fama europea.

Finalment la literatura es sólida base aont se fonamenta'l nostre nacionalisme catalá.

Es precís que sentim sos arguments sobre mellor base los que creuen incompatible la industria ab les belles arts. Nosaltres ens atrevim a valernos del mateix raocieni pera deduir com conseqüència que'l poble industriós y treballador pod donar majors y més bonis fruits en lo cultiu de l'art, que no un poble burocrátic y entregat a la indolencia de la vida.

Pera esser artista se necessita abans que tots estar dotat d'una imaginació ufana y rica, esser un esperit vigorós y observador; qualitats que no pod tenir un ser inactiu y gastat per la ociositat, pels plaers enervants y per l'inercia d'aquests somnis vagarosos y estérils que son la ocupació del ocios. Un ser aixís, un poble aixís, podrà ferse la vana ilusió de que es artista, emprò no podrà produir obres monumentals y vigoroses que acusen la manca y segura d'un artista destre en lo seu treball, y enfortit per la convicció serena del esperit que s'ha educat en idees sanes y vivificants.

L'artista no's forma—o no desarrolla ses tàcultats innates, si's vol—assentat en un silló, pensant en disbauxes, prenent copes d'absenta y buscant l'inspiració entre les espirals de fum d'un cigarro. No; los "artistes" que creuen trobar la musa diluida en una tassa de café, son los sers adotzenats que formen la vulgaritat dels artistes. La verdadera inspiració se troba en les activitats y emocions de la vida, en la societat, en les agitacions del sentiment, en fi, en tot lo que sigui un fet formal y positiu: no en los somnis y va-

guetats estérils d'aquest nihilisme de l'ánima que s'anomena la inercia.

Per aixó insistim en afirmar que'l catalá es un poble no solament font de riquesa, sinó que es origen y causa propulsora de tot lo que engrandeix al home: cultura, art, salut, honradesa y patriotisme.

A. FORTUNAT.

Polítiques

De la política lo més interessant pera Catalunya en los actuals moments es lo ple de les Mancomunitats.

La quasi totalitat de la premsa madrilenya alaba lo gest d'En Romanones desentententse del compromís contret per En Canalejas ab Catalunya. Es natural; la qüestió, per les clienteles polítiques madrilenyes, es que no minvi lo pressupost y's puguin repartir prebendes y colomar amics a diari. D'aquí l'hostilitat al projecte de Mancomunitats, del qual lo que'ls preocupa més pel compte que'ls te es lo conegut per "funciones delegadas".

Aixís, doncs, En Romanones ha presat un bon servey a les sangoneres del Estat. No creyem que hagi satisfet altra aspiració que aquesta, perquè no ens imaginem que's pugui oposar cap idealitat al desitg de creixer y progressar que té tot un poble en plena renaixença: CATALUNYA.

En Romanones no ha calculat gens lo que feya al contestar com ho feu als senyors Jonoy y Roig y Bergadá que mereixen bé de la Patria. En Romanones es coix y per xó no es gens extrany que hagi posat un peu en fals, y tan en fals que's pod malmetre l'altra pota...

Per més que'l comte s'hagi apressat a explicar més ó menys satisfactoriament lo que ell volia (?) dir al Senat en lo sentit de que demanava un crèdit de temps pera posar a discussió lo projecte, no ha convenent a ningú y queda en peu lo seu repté llessat a Catalunya en forma despreciativa, y l'ofensa inferida a la memoria d'En Canalejas desentententse d'un dels més formals compromisos contrets per aquell desventurat home d'Estat de qui's diu continuador, encara que sembli sarcàstic, l'actual president del Consell de ministres.

La lluita, doncs, queda plantejada, y acceptat lo repté.

S'assegura que'l Govern no vol que hi hagi sessió necrològica en honor del senyor Canalejas, fundantse en lo precedent de que no n'hi hagué pera'ls senyors Cánovas y S. gasta.

Se recorda, a propòsit d'aixó, que des-

prés de morts los esmentats senyors, no's reuniren ja les corts fins que n'hi hagué de noves.

Los canalejistes se mostren disgustats per aquesta qüestió y diuen que no es comparable'l cas del senyor Canalejas ab los dels senyors Cánovas y Sagasta, perquè ara, als sis dies, s'han reunit les mateixes Corts que actuaven ab lo Govern que'l senyor Canalejas presidia. Creuen que'l propòsit del Govern d'atènnirse als precedents y eludir la celebració de la sessió, dona a entendre que atén a altres consideracions de diversa naturalesa, tal volta a evitar que parli algú de la minoria canalejista.

Segons s'ha dit, lo senyor Moret se proposa, quan se demani l'inscripció del nom del senyor Canalejas en lo saló de sessions, que's pronuncin un parell de discursos, dels quals un lo pronunciará lo propi senyor Moret.

PERA comensar a popularisar la celebració del II Centenari de l'heroic y suprem esforç del poble catalá realisat en 1714 durant lo siti que posaren a Barcelona los exercits d'Espanya y de Fransa, y en lo qual fou greument ferit lo conseller en cap En Esfel de Casanova, s'han publicat uns sobres de carta ab l'estatua del Gran Conseller y una llegenda patriòtica.

LEGIM en un confrare barceloní: «Entre significados carlistas se ha dicho que la organización del partido no se llevará a efecto con la rapidez que se suponía porque el marqués de Cerralbo, tiene el compromiso de dar en breve algunas conferencias en el extranjero.

Por lo que se refiere a los tradicionalistas catalanes, acéntuase el rumor de que el duque de Solferino será nombrado presidente de la Junta regional y vocales de la misma, amigos incondicionales de este procer.

También se da por seguro que la junta provincial continuará en la misma forma que en la actualidad.

PERA'l proper diumenge hi ha'l propòsit de celebrar a Barcelona un miting de Joventats republicanes de tots los matisos en oposició al que diumenge passat feren al Teatre Romea les Joventats monàrquiques pera protestar de l'assassinat d'En Canalejas y en lo qual aprofitaren l'ocasió pera llenyar criminals insidies contra'ls republicans, no sense per aixó que'l públic protestés enérgicament donant coratjosos visques a la llibertat, an En Pan. Iglesias y an En Ferrer.

Lo redactor del setmanari nacionalista barceloní "El Cor del Poble", don Josep M. Labraña, ha sigut empre-

sonat en virtut de la llei de Jurisdiccions.

Sentim vivament lo percans y desitgem pera ben prompte la llibertat del company pres.

DAVANT de varis periodistes madrileys s'ha lamentat don Melquíades Alvarez d'un article publicat per «Espanya Libre», en lo qual s'atacava a Pau Iglesias ab motiu del assassinat del senyor Canalejas.

Ha dit En Melquíades:—No se de qui es l'article ni qui va autorisar la seva publicació.

Indubtablement s'ha sorprès la bona fe del director.

Si es d'algun redactor pod comptar ab la cessantia, porque jo no he tolerat de que's digui mal d'En Pau Iglesias, que es a la conjunció republicana socialista, com jo hi soc.

Lo senyor Alvarez s'extengué en consideracions aprop d'aquest assumpte, fent protestes de que no pod anar contra'l leader dels socialistes espanyols.

S'han pres moltes mides de rigor en lo Congrès encaminades a sapiguer qui entra y surt del mateix pera evitar qualsevol contingència.

Les mides adoptades son obra d'En Moret.

Ab tal empeny s'ho ha pres lo nou president del Congrès, que adhuc feu retirar del saló, ans d'ahir, al subsecretari de la presidencia senyor Zancada qui no es diputat.

Los passes s'escatimen de tal manera que un diputat aficionat als xistos ha fet lo següent:—En qués diferencia En Moret d'En Vicente Pastor? En que no dona «pases».

Un capellá que ans d'ahir assistia a la sessió fou registrat, ocupant un revólver. Se produí la natural alarma, pero ben prompte se prová que'l clergue no portava males intencions ab dita arma, sino que la duya pera defensa personal, doncs li havien dit, segons propia declaració, que pel tren hi anaven malfactors, y ell havia vingut d'Alacant ont resideix.

No hi calen comentaris a tot aixó.

LA GUERRA DELS BALKANS

Situació general

Estem—están ells, los beligerants—en plena tramitació de l'armistici, preliminar de la pau. Los Estats balkánics, dirán quines condicions imposen y Turquia respondrà si les accepta. Y en cas afirmatiu s'haurá posat fi a la guerra més fulminant y exterminadora que registra l'història.

Y mentres s'apaibaga lo conflicte a les planes de Tracia y a les montanyes de l'Albania y de Macedonia y a les costes del Mar Egeu, va prenent importancia cada dia més grossa lo desacord entre Austria y Serbia y potsse se pod dir entre Austria y'ls Estats balkánics, sobre l'ocupació d'un o varis ports de l'Adriàtic.

Hi ha qui dia que Austria maniobra en lo sentit d'encaminar a Serbia cap al Egeu, allunyantla de l'Adriàtic, lo qual seria posar a en pugna ab Grecia y Bulgaria.

Hi ha qui opina que'ls Estats balkánics segueixen formant un bloc compacte y que per lo tant, o Austria cedirà o hi haará guerra.

La diplomacia vetlla pera que no sigui així. Pero tan bé vetllava pera que no esclatés la guerra als Balkans, y no obstant....

¡Está escrit!

Malgrat los optimismes de certs crítics militars turcs, que encara somnien ab que'ls bulgars no traspasarán la cadena de forts de la Tchataldia, donant temps a l'exèrcit turc, que'ls embestirà y'ls arrearà a darrera Sofia; malgrat aqueixos ilusoris optimismes, son nombrosíssimes las families que abandonen Constantinobla, traspassen lo Bósfor y cerquen un refugi tranquil, ben llany, al cor de la Turquia asiática.

Quecom semblant ha de pensar lo Govern otomá quan, a tota pressa fa restaurar los antics palaus dels Soldans, a Brussa, la segona capital del imperi, en terres d'Assia, a l'altra banda del mar de Mármara, y además, davant del palau del Dolma-Batché, de Constantinobla, hi té sempre'ls dos yaths imperials «Erthogru» y «Stambul», ab les calderes a pressió, a punt d'embarcar al Soldá Mohamet V, al Govern y a tots los objectes preciosos que formen lo tan célebre tresor imperial.

Y tot aixó succeix aixís, porque... ¡está escrit!... que Constantinobla ha de caure enguany en poder dels cristians. Ho diu una llegenda secular.

Ja fa molts sigles que un santó de la Arabia va profetisar que'l número 13 seria funest pera la independència de Constantinobla. La superstició males-truga, tan arrelada en los pobles cristians, va cristallisar en lo cervell o en lo cor d'un mahometá y, alguns anys més tart, se cumplien les profecies.

En 1453 (1, més 4, més 5, més 3, igual a 13), Constantinobla fou assaltada y presa pels exèrcits turcs, manats per Mahomed II.

En 1912 (1, més 9, més 1, més 2, igual a 13), lo zar Ferrán, o si's vol, En Simeó II de Bulgaria realisarà lo que ab tanta heroica persistència intentá, inútilment, En Simeó I durant lo primer ters del sigle X? ¿Se repetirà la profecia del santó árabe? ¿Entrarán los búlgars a Constantinobla?

LA SEDA

Breus noticies sobre l'origen de la sericultura

La seda es, de totes las materies filamentosas textils, la més preuada, no solament per les seves condicions especials y úniques entre totes las demás, de brillantesa, resistència, tenacitat, elasticitat y propietat químiques, sino per la forma baix la qual se produeix. Digué Laboulaye: «La seda es a les demás materies textils conegades y estudiades, lo que l'or al reste dels metalls». Lo enc productor de la seda fou conegut ab lo nom de Sericaria, porque procedia de la part oriental de l'Assia, de l'antiga Xèrica, avuy Xina, aont asseguren alguns autors s'explotava desde la més remota antiguetat. La emperatriu Sichi-lin tse, esposa de Joaingto, emperador de la Xina, comensá a criar cues de seda en son palau, y després lo poble imitá son exemple.

Aixís comensá a propagarse l'afició a la sericultura en tot lo vell imperi xino.

Segons les tradicions japoneses, se calcula que fa quaranta cinc segles que ja's coneixia l'empleu de la seda y'l cultiu del cuc, y no es d'extranyar dita asseveració ni pod atribuirse a fantasmagories de llegenda, quan Aristótil, tres cents anys abans de Jesucrist, descrivia lo cuc de seda, y Plini, al comensar l'Era Cristiana, parlava també del cuc y donava estadístiques de producció.

Les lleis xines prohibien portar cues o llevar a terra extranya, baix pena de la vida.

De res valgué l'amenssa de tan terrible càstig, car a l'any 552 uns frares caldeus que havien anat a l'Assia a predicar l'Evangeli, penetrats del mérit imponderable de la seda y comprenent que devia perteneixer no a una sola nació, sino al món enter, tractaren de introduir llevar a Constantinobla, lo que al fi conseguiren, trayentla amagada en l'interior de llurs bastons de bambú. Per medi del calor de la femta avivaren la llevar y després ensenyaren a la gent pera la cria del cuc, formant una industria que no trigué molt a propagarse protegida per l'emperador Justiní. D'aquesta manera tan misteriosa y original va penetrarse a Europa lo cuc de seda.

La cria del cuc va passar desseguida a Grecia, després a Sicilia, y d'allí la portaren los árabes a Africa y després en lo sigle IX, a Espanya.

ICOS

TENIM, nosaltres, un amic que prompte's casará. Es l'amic, un home d'uns trenta cinc a trenta set anys; moreno y escardulenc, no molt alt, ulls negres y bellugadissos.

Era'l nostre amic, un solter recalcitrante y... res, va trobar una morenalis, filla de Madrid, pero allatada en aquesta ciutat nostra y aquella ulls bellugadissos del amic van pararse en sec y... llestos!

Vosaltres, amics nostres, que portats per la dolça llibertat de la bendita solteria, aneu corrent per les negres de la nit, tenui compte, que tot cantant a la lluna la vostra llibertat, no vos troben també parats per uns ulls y vos junyiu pera sempre al sagrament que segons Sant Pau, va esser instituit pera remey de... moltes coases.

Y si vos caseu, al menys que sigui guapa y que nosaltres ho vegem, vivitos y... solters. Amen.

—ESCOLTA, estimada Frú-frú: vols parlar un rato ab nosaltres?

—No; que després ho xarreu tot y no m'agrada.

—Bé, dona, bé. Dignes, tu que sempre estás enterada; que hi ha de política local?

—No'n parlem de política. La gent s'enfada y jo no e tic per romansos.

—Bé, doncs, si no vols parlar de política, tú, que encara que molts no ho sapiguen, ets un *trunfo*, de qué vols parlar?

—D'una altra cosa. Per exemple: He llegit un bándol de l'Arcaldia respecte alló tan brut que posen los nois per les parets, y m'ha agradat.

Don Ramón la ha ben encertada. Pero jo ja sé'l per qué. Com que ells no més llegeixen FOMENT, han vist que vosaltres diéu coases porque toleraveu aquelles bruticies per les parets y *vouid!* bando al canto y a veure si al menys una vegada diéu bé de nosaltres. Eh?

—Doncs, mira; encara que no sabiem que entre los *cien lectores* del nostre diari hi comptessis lo *maestro*, vagi un aplaudiment pera ell y'l seu bándol. Estás contenta, Frú-Frú?

—Sí, jo sempre.

—Y qué més, qué més, *nena* meva, me dius?

—Res; demá ja parlaré més si convé; avuy, adent!

—Aixís te'n vas? Ni un petó?

—Val ves, ves. No'm mareigis.

—Adeu! doncs, fins a una altra.

A LA PORTA hi ha l'auto. Lo senyor baixa pausadament l'escala. Es un gran senyor. Dona la má a la esposa y fuma un gros paro. Lo porter, l'humil porter, se tren la gorra y obra la portella de l'auto. Pujen los senyors y *tofi...* qui sab aont son ja.

Son rics los senyors y espléndits. Tenen auto.

Al cap del mes lo porter cobra'l seu jornal. Sis *duros!* y unes sabates velles del senyor.

Pela per día. Realment los senyors son rics y espléndits.

Informació Local

Sortida del Sol: A les 6'47. Posta: a les 2'59.

Lluna. Surt a les 4'14.—Se pon a les 3'7.

Sant d'avuy: Santa Cecília. Sant de demá: Sant Climent.

Podém comunicar als nostres lectors una agradable noticia.

Dins de la Secció de Música del Centre de Lectura s'hi ha constituit un orfeó, ab tres seccions, d'homes, senyorettes y nens, haventhi inscrits ja un gros nombre d'orfeonistes y haventse celebrat ja los primers assajos.

La nova agrupació musical portará'l nom de «Orfeó del Centre de Lectura»

y estará dirigida per l'intel·ligentíssim professor don Fructuós Piqué.

Celebrém la constitució de l'Orfeó y li desitgem llarga y esplendent vida, en benefici de l'Art catalá, del benemèrit Centre y de Reus.

Per causes agenes a la nostra voluntat, en lo número d'avuy no publiquem lo folletí que havíem comensat, donant a conèixer lo projecte de pressupostos municipals pera'l proper any de 1913.

En nostre proper número reanuscarem la publicació.

Per l'autoritat militar s'ha concedit llicència pera Buenos Aires, a Magí Valls Segura, de la zona de reclutament de Tarragona.

BORRAS-DENTISTA MERCADAL, 13-REUS

Per indicacions del senyor metge d'Alfoja, ha sigut traslladat an aquesta ciutat lo nen Magí Salvador Sanza, de tres anys y mitg d'edat, pera ser setmés a la vacunació anti rábica en l'Institut de bioterapia del metge senyor Frias, a causa d'haver sigut mossegat en una má per un gos ab símptomes de rábica.

Lo fet ocorregué en una casa de camp de dita població lo dia 19 d'aquest mes.

La companyia d'opereta y sarsuela que ha d'actuar al Teatre Fortuny debutará lo dissapte dia 7 de desembre, ab l'estrena de la celebrada opereta en tres actes «La mujer moderna».

Properament publicarem los preus y condicions d'abonament y la llista de la companyia, que per les referencies que'n tenim podem adelantar que será ben notable.

Ahir s'efectuá l'enllás matrimonial de l'Inspector municipal de Mercats, nostre estimat amic don Agustí Moral Padreny, ab la distingida y simpática senyoreta donya Quiteria Miró Bonet.

Los joves esposos sortiren en direcció a diferents ciutats espanyoles, pera disfrutar de les primícies de la lluna de mel, que'ls hi desitgem ben felis y durable.

Rebin los nuvis y les seves respectives families nostra més efusiva enhorabona.

Raimunda Farregut * Llevadora * Ha traslladat son domicili de la plassa del Castell, 2, a la de Catalunya, 5, primer, 2.^a

La sessió de l'Ajuntament corresponent a la present setmana, tindrà lloc avuy a dos quarts de vuit del vespre, de segona convocatoria.

La Gazeta publica una circular de Guerra disposant que'ls individus de reemplaços anteriors al del corrent any que hagin obtingut la classificació de soldats condicionals després del 90 de Febrer últim, o la tinguin en lo successiu, causin baixa en files aixís que la Comissió mixta de reclutament comaniqui a les autoritats militars l'acord pres pel que l'exceptui del servey militar.

Han sigut nomenats arcaldes de reyal ordre: de Valls, don Joan Casas, y de Montblanc, don Josep Amorós.

Pera'l proper 3 de Desembre ha sigut convocada a sessió la Diputació provincial.

A Tarragona ha mort donya Maria Fernández Cortada, viuda del que fou secretari del general Prim, don Joan Mannel Martínez.

SE VENEN aparadors, armaris y utensilis pera una drogueria. Donarán raó en aquesta impremta.

La critica teatral madrilenya elogia

an En Jaume Borrás, que ha debutat ab «El Místico».

Ab tot y lluitar ab lo record del seu germá, ha obtingut un triomf.

Han entrat novament a classe los alumnes de l'Escola d'Enginyers Industrials, després de llarg temps que venien sostenint l'actual vaga.

Aquest acord lo prengueren en una reunió anterior, degut a la confiança que'ls inspira l'actual president de ministres, comte de Romanones, que havia intervingut d'árbitre en l'assumpte, del qui creuen que solucionará'l plet.

Gimnasia-Lluita japonesa. Avl. Sta. Agna, 44.-J. Aguadé

Lo vinent diumenge, a les quatre de la tarda, l'ex-president del Centre de Lectura, nostre estimat amic don Jaume Simó y Bofarall, donará una conferencia en lo Centre Federalista de Vilanova y Geltrú, desenrotllant lo tema: «Ciencia y Moral».

Se confirma la noticia de que l'any vinent lo primer actor Emili Tabiller formarà companyia ab la notable actriu catalana Marguerida Xirgu.

Ab un hermós programa de pelicoles totes artístiques y d'última novetat, aquesta nit a la Sala Reus s'hi celebrarán dues extraordinaries sessions.

Avuy, a les deu de la nit, a la Secció d'Art del Centre de Lectura se donará lectura de la celebrada obra d'En Prudenci Bertrana, «Proses barbres».

Es de creure que aquesta sessió se veurá forsa concorreguda.

Eduard Regasens Corredor de Comers colegiat. — Intervenció de tota classe d'operacions als Bancs de la localitat.—Compra-venta de paper extranger.—Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agna, 55. Teléfon 108

ESPECTACLES

SALA REUS
Escallides sessions de cinematograf tots los dijous, dissaptes y dies festius. Avuy divendres dues extraordinaries sessions.

KURSAAL DE REUS
Grans sessions de cine pera avuy. Preus y hores de costum.

SECCIO OFICIAL

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 21 NOVEMBRE 1912

NAIXEMENTS

Josepa Sanjuán Marca.—Antón Tassier Prieto.

DEFUNCIONS

Maria Bové Masip, 74 anys, arraval de Robuster 27.—Joan Domingo Reball, 66 anys, Barceloneta 28.

MATRIMONIS

Antón Balart Barba ab Antonia Martí Basquets.—Agustí Moral Padreny ab Quiteria Miró Bonet.

Informació comercial diària
PERA FOMENT

Moviment del Port de Tarragona

DIA 21 DE NOVEMBRE DE 1912

datos facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

Entrades

«Cabo Roca» de Marsella, consignat a Peres. Càrrega general.
«Carmen Pico» de Barcelona, consignat a Rodriguez. Tránsit.

Sortides

«Cabo Roca» pera Bilbao. Efectes.
«Carmen Pico» pera Mazarrón. Efectes.

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. - Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífics departaments pera familia. :: Servey especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta
SERVEY ESMERAT. GARAGE PER AUTOMOVILS.

Anunci de sortides de valxells

Dia 22.—«San José» pera Cette y Marsella; consignatari, Vilar.
Dia 22.—«Natalia» pera Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 22.—«Skutari» pera Hamburg; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 23.—«Cabo San Martín», pera Cette y Marsella; consignatari, Peres.
Dia 22.—«Primeros», pera la costa; consignatari, Benigno.
Dia 22.—«Trois Freres Conseil» pera Burdeos; consignatari Ferrer.
Dia 23.—«Silvye» pera Rouen y Burdeos; consignatari Ferrer.
Dia 25.—«Bravant» pera Amberes; consignatari Mac-Andrews.
Dia 26.—«Adonis», pera Holanda; consignatari, Ferrer.
Dia 27.—«Cataluña», pera Marsella; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 30.—«Hesperus», pera Finlandia; consignatari, Boada.
Dia 21.—«Cabo Roca» pera la costa; consignatari Peres.
Dia 27.—«Pinta» pera Londres; consignatari, Mac-Andrews.
Dia 2.—«Ch. Broberg», pera Dinamarca; consignatari, Ferrer.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindicat del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus

EXTRANGERS	
Londres 90 dfr	26'51 din.
Idem 8 div.	opa. 26'90 >
Idem vista	7'60 >
Paris vista	>
Marsella vista	>
Hamburg vista	>
VALORS LOCALS	
435 Gas Reusense	---
525 Industrial Harinera	---
700 Banco de Reus de	---
Descuentos y Préstamos	---
C Reusense de Tranvias	---
200 C Reusense de Tranvias	---
paivilegiades 5 %	---
400 Electra Reusense	---
165 Empresa Hidrofórica	---
190 Electro-Química Ternel	---
540 Obligacions Manicomio	---
Reusense.	---
2875 Manicomio Reusense	---
605 Institut P. Mata (2.ª E.)	---
605 Institut P. Mata (3.ª E.)	---
500 Obligacions Electra	---
Reusense.	---

BORSI DE REUS

MONTEROLS, 27

Cotissació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arnós

Interior	84'45
Amortizable	---
Orenses	---
Norts	97'75
Alacants	92'35
Banc Colonial	---
Banc Vitalici	---
Oblig. 4 p ^o Almansa	94'37
Oblig. 2 1/4 p ^o Fransa	56'50
Oblig. 3 p ^o Orense	---
MADRID	
Interior	84'45
GIROS	
Madrid	106'65
Paris	106'90
Londres	26'98
Telegrama de la casa A. Lemoine	
Exterior	91'50
Interior	---
Norts	460'---
Alacants	433'---

F. CABRÉ GONZALEZ

SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotissacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 p ^o	84'45
Amortizable 5 p ^o	---
Norts	97'75
Alacants	92'35
Orenses	---
Obligacions Fransa 2 1/4	56'25
Municipi 4 1/2	95'50
Obligacions Almansa 4 p ^o	95'---
Id.	77'50

ld. Segovies 4 p ^o	95'---
ld. Orenses 80 y 82	49'25
ld. Roda a Reus	53'50
Alacants 4 1/2	100'65
> 4 p ^o	94'75
BARCELONA	
Francs	6'90
Lliures	26'98
MADRID	
Interior	84'46
Francs	6'65
PARIS	
Exterior	91'50
Norts	460'---
Alacants	433'---

Ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y París.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tota los passos.—Giros sobre Barcelona, Madrid y París.

FUTURS DE COTÓ

Darrera cotissació en la Borsa de Liverpool

	Darrera tancat	Tanca anterior
Disponible	6'72	6'9
Janer-Febrer	6'46	6'36
Febrer-Mars	6'46	6'35
Mars-Abril	6'45	6'34
Abril-Maig	6'45	6'34
Maig-Juny	6'45	6'34
Juny-Juliol	6'45	6'34
Juliol-Agost	6'44	6'33
Agost-Setembre	6'35	6'25
Setembre-Octubre	6'23	6'11
Octubre-Novembre	6'61	6'51
Novembre-Desembre	6'48	5'38
Desembre-Janer	6'46	5'38

Vendes a Liverpool 6 mil Bjs.

Arribades en los ports dels E. U. en 2 dia 89 mil Bjs.

Arribades en igual fetxa de l'any anterior 80 mil Bjs.

Entrega follet explicatiu y reb ordres per les Borses de Liverpool, New-York y New-Orleans. En Joaquim Sociats, carrer de Santa Agna, 20, de 6 a 8 de la nit.

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums	
Blat.—Aragó superior a 19'— ptes. los 55 kilos.	
> mitjá a 17'50 >	
> horta a 15'— >	
> Comarca a 13'— >	
Ordi.—Aragó	
> Urgell a 1'— > quartera.	
> Comarca a 10'50 >	
Meresch.—Aragó	
> Comarca a 1'— >	
> Extranjer a 21'— > los 100 kilos.	
Faves.—Comarca a 15'— > quartera.	
Favons.—Comarca a 18'— >	
> Andalusia a 27'— >	
> Valencia a 1'— > los 100 kilos.	
Burdanyes.—Comarca a 16'— >	
Fesols.—Comarca a 1'— >	
> Urgel, a 1'— >	
Garrofas.—Nova a 23 rals quintá.	
> Vella a 34 >	

Situació del mercat. Animat, especialment en la garrofa nova.

Farines y despulles

Farina de 1.ª a 43'— ptes sach de 100 kilos
> redona a 41'— id. id.
> 2.ª R. a 30'— id. id.
> 2.ª B. a 29'— id. id.
Farineta a 18'50 ptes. lo sach de 70 kilos.
Tercerilla a 16'50 id. lo sach de 70 id.
Trits a 30 rals lo sach.
Segó a 21 id.
Situació del mercat. Animació en farina y marcada aisa en tota classe de despulla.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus 000 a 000 ptes.
Id. de 94 a 95 > a >
Rectificat de 36 a 97 > 130 a 134 >
Desnaturalisat de 88 a 90 > a >
Situació del mercat. S'han venut importants partides d'aquest article, degut a la gran elaboració de misteles efectuada aquesta campanya, passada la qual es de prevenir baixará'l preu.

Vins

Negre superior de 6 a 6 1/2 rals graú.
Id. corrent de a 6 id.
Blanch superior de 6 a 6 1/2 id.
Id. corrent de a 6 id.
Rosat de 6 a 6 1/2 id.
Misteles.—Negra de 48 a 54 ptes. carga
Blanca, de 42 a 46 id.
Granata, de 50 a 55 id.
Moscatell, de 60 a 65 id.
Situació del mercat. Motivat per l'agotament de caldos de la cullita vella, s'ha entrat a la nova campanya ab preus fermes, més encara no s'han efectuat operacions d'importancia.

Ametlles

Mollar en crosta a 60'50 ptes. sac 50 Ks.
Esperansa 1.ª en gra a 110'— > qq. 41.600
> 2.ª > a 105'— >
Comú del país > a 102'50 >
> d'Aragó > a 102'50 >
Llargueta > a 110'— >
Planeta > a 135'— >
Situació del mercat. Fluix.

Avellanes

Garbellada a 45'— ptes. sac 58'4 kilos.
Propietari negreta a 44'— >
> embare a 43'— >
En gra 1.ª a 72'— > quintá 41'600
Id. 2.ª a 70'— >
Situació del mercat. En gra sostingut, en crosta fluix.

Pesca salada

Bacallá: Arribat aquesta setmana. Carregament de la Línia. Cotissantse:

> Islandia Extra	a 48	ptes. los 40 k.
> Id. Faxe	47	>
> Id. primerra	45 y 46	>
> Noruega	45	>

NOTA.—En bacallá fa prevenir notícies d'origen, tendencia a preus més elevats, si bel mercat de Barcelona té grans existencies emmagatzemades.

Sardines: Venta encalmada.

Viveros	34 y 36	ptes. miller.
Carinos	34 y 36	>
Parrochas	de 5 a 8	>
Medianillos	de 10 a 14	>
Ayamontes	de 25 a 28	>

Nota. Los darrers arribos d'Ayamontes van millorant les classes.

Congre: Los primers arribos de la marca J. M. calitat extra a 29 duros los 40 kg. Classe corrent a 27.

Tunyines: (Vinguda)

Sorra	a 175	duros la bota.
Descarregament	a 145	>
Espineta	a 50	>
Cuas	a 77	>
Ulls	a 40	>
Sangaxo	a 50	>
(Retorn)		
Descarregament	a 150	>
Espineta	a 45	>
Cuas	a 60	>
Sangaxo	a 60	>

Olis

Fi d'Aragó de 25'— a 26'— ptes. canti 15 ks.
Fi d'Urgell > 23'— a 24'— rals cortá 3'75 >
Fi del Camp > 24'— a 25'— >
Segona bo > 19'— a 20'— >
Classe fruízes > 17'— a 18'— >
De remolta vert > 88'— a 90 ptes. carga 115 ks.
De remolta groch > 96'— a 92 >

Los precedents preus son d'olis vells; de nons aquest any no més ne tenim de bons al Urgell que's paguen de 23 a 24 rals cortá, dels demés punts son olis defectuosos acats de 17 a 18'50 pessetes canti de 15 ks.

Clases de Música

pel professor JOSEP ANGUERA, ex-alumne de solfeig y cant de l'ament mestre Gonla (pare) y del Conservatori del Liceu de Barcelona.

Desde'l 15 d'Octubre queden obertes les classes de solfeig, cant, mandolina italiana y espanyola y tota classe d'instruments pera rondalla.

Llissons particulars y a domicili. Classe especial, pera senyorettes, de cant y mandolina de 2 a 4.

Arival de N. Salmerón, 11, 1er.—REUS

BOTES

Teodor Vernet
S. Francisco Xavier, 4. Reus

Se venen botes de 4, 2 y 1 carga, de superior calitat a preus baratos.

VERMOUTH demaneno en totes parts sech y dols MAYNER Y PLA.

FOMENT se ven a Barcelona al kiosco del LICEO Rambla del Centre A Tarragona Kiosco de J. Muntá, Rambla S. Joan

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fábrica de mosaichs hidràulichs

Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir lo gen- e en immillorables condicions de duració y permanencia dels colors.

Preus sense competencia.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

Companyia Francesa del Gramophone

Representació y dipòsit

R. PERPINYA

Major, 22.—REUS

Despaig: 24, pral.

Nous preus. Nous Aparells. Nous Discs.—Relotges. Gramopons.—Dischs.—Aparell BEBE ab quatre Discs, 50 ptes.—Catálechs gratis.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª.—REUS

Métode nou y sens dolor pera'l tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant lo paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat ab extraccions sense dolor y coronas d'or y porcelana.

Preus económichs

Consulta: A Mora d'Ebre los dijous primer y tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots los dies excepte'ls dijous y dies festius

Ferrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona

Surt a las 4'35 per Vilanova y arriba	8'12
> Vilafranca	8'37 (m)
> 6'54	9'2 (E)
> 8'40	13'27 (c)
> 14'13	17'40 (e)
> 17'16	20'34
> 21'32	23'36 (R)

De Barcelona a Reus

Surt 5'50	Arriba 9'21 (m)
> 8'25	> 10'39 (R)
> 9'23	> 12'48 (c)
> 13'5	> 16'26 (M)
> 15'4	> 19'24 (M)
> 19'50	> 22'3 (E)

De Reus a Falset y Mora

Surt 6'50	Surt 9'12	Arriba 9'58 (n)
> 10'45	> 11'25	> 11'50 (R)
> 13'18	> 14'24	> 14'58 (c)
> 16'30	> 18'57	> 19'47 (m)
> 19'46	> 21'11	> 21'48 (m)
> 22'11		> 23'16 (E)

De Mora y Falset a Reus

Surt a las 5'40	Surt 7'20	Arriba 6'46 E
> 7'15	> 9'3	> 8'28 M
> 12'17	> 13'11	> 10'44 M
> 17'1	> 18'45	> 14'3 C
> 20'9	> 20'45	> 20'28 M
		> 21'18 R

De Reus a Lleida

Surt a las 8'22 y arriba a las 11'22 (correu.)	
> 13'35	> 20'05 (m.)
> 17'59	> 22'03 (m.)
> 20'30	> 0'22 (m.)

De Lleida a Reus

Surt 5'30	Arriba 9'46 (m.)
> 16'15	> 20'17 (m.)
> 15'—	> 17'58 (c.)
> 8'29	> 12'59 (m.)

De Reus a Tarragona

Surt a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)	
> 9'57	> 10'30 (m.)
> 12'35	> 13'07
> 14'08	> 14'45 (m.)
> 18'08	> 18'35 (c.)
> 20'50	> 21'34 (m.)

De Tarragona a Reus

Surt 7'35	Arriba 8'10 (c.)
> 9'00	> 9'35
> 12'29	> 13'06 (m)
> 16'36	> 17'14 (m.)
> 19'25	> 20'03 (m.)

Companyia Reusense de Tranvias

Servey de trens que regirá desde'l dia 18 de Setembre de 1912

Sortides de Reus		Sortides de Saló	
Arraval de Robuster)		Tren n.º 3 a les 4'15	
Tren n.º 4 a les 3'30	> 5 > 9'07	Tren n.º 3 a les 4'15	> 5 > 9'07
> 6 > 8'18	> 7 > 11'15	> 6 > 10'15	> 7 > 11'15
> 8 > 14'50	> n.º 1 > 15'50	> 8 > 14'50	> n.º 1 > 15'50
> 38 > 16'30	> 39 >		

ENOFOSFORINA

Reconstituient lo més efíacs y rápit pera les convalescencies y agotament. Retorna l'apetit, lo benestar y l'alegria.

Es tónico cerebral perque remineralisa la **MATERIA GRIS** donantli vitalitat y energia.

Se ven a tot arreu y a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; y **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

Temporada d'hivern

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Preus inveysímils

IBARRA Y C. Stat. en Cmta. **SEVILLA**

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab trasport al vapor "Larca núm. 3", y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Nbre.	21 Vapor Cabo Roca	Novembre 22 Vapor Cabo San Martín
"	31 " " Nao	" 29 " " Creux
Desembre 5	" " San Martín	Desembre 6 " " San Vicente
" 12	" " Creux	" 13 " " Peñas
" 19	" " San Vicente	" 20 " " Toriñana

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador para fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys). — Descubriment marvellós. — Resultats sorprenents. — Ponentots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més crú de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant. — Demanéu follet explicatori. — Demanéu sempre la marca **GALLINES VERDES**, ab firma de l'autor: **Dr. Donato Araujo**.

AGENT A JOAQUÍN FAU Mallorca, 184, CATALUNYA: **BARCELONA**

Agent dipositari a Reus y sa comarca: **AUGUST PADRÓS FÀBREGAS**, Arraval de Robuster, 20.

— De vendé en totes les bones droguerías —

DESCUBRIMIENTO SENSACIONAL

Curación radical de todas las enfermedades de la piel, de las llagas de las piernas y del artrismo, reumatismo, gota, doleres, etc., por medio del

Tratamiento de L. RICHELET

Antes de la curación

Después de 15 días del tratamiento

Hemos señalado ya a los lectores de nuestro periódico, el Descubrimiento sensacional del Sr. RICHELET (farmacéutico-químico) en Sedan (Francia), en lo concerniente a las enfermedades de la piel y de la sangre. A continuación indicamos las afecciones que más particularmente son curadas por este prodigioso tratamiento:

Eczemas, herpes, impétigos, acné, sarpullidos, prurigos, rojeces, sarpullidos farináceos, psoriasis, sycosis de la barba, comezóns, enfermedades del cuero cabelludo, afecciones de la nariz y oídos, llagas y eczemas varicosas de las piernas, enfermedades sífilíticas.

La curación es igualmente segura en los trastornos de la circulación en el hombre y en la mujer, y en el artrismo, reumatismo, gota, doleres, etc.

JAMÁS HA HABIDO UN DESACIERTO. Este maravilloso tratamiento, ejerce su acción tanto en el punto donde se localiza el mal como en la sangre, que la deja completamente purificada y regenerada.

El tratamiento de L. Richelet se encuentra en todas las buenas farmacias y droguerías de España, Canarias y Baleares.

Pídase hoy mismo un folleto ilustrado en lengua española al autor **Sr. RICHELET**, al depositario general en España **D. FRANCISCO LOYARTE**, droguería, calle San Martín 33, SAN SEBASTIÁN, y será remitido gratuitamente.

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, SEDAN (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA. — Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Ignacio de Loyola, 9, San Sebastián. — Venta en Reus. — A. PUNYED LLOBERAS, calle Llovera, 47. — ANTONIO SERRA, Arraval de Santa Ana, 80.